

7.8.2024

VN/32076/2023
VN/32076/2023-SM-14

Sisäministeriön lausunto kotoutumislain mukaisista asetuksista

Sisäministeriö kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta lausua kotoutumislain mukaisista asetuksista.

Ilman huoltajaa olevan lapsen edustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevan asetusluonnoksen 1 §:n mukaan Maahanmuuttoviraston on maksettava palkkio ja kulukorvaus ilman huoltajaa olevan lapsen edustajalle, joka on määrätty kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) 39 §:n nojalla. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen on maksettava palkkio ja kulukorvaus ilman huoltajaa olevalle edustajalle, joka on määrätty kotoutumisen edistämisen annetun lain (681/2023) 35 §:n nojalla. Asiaa koskevassa muistiluonnoksessa todetaan, että tämä vastaa nykyistä käytäntöä sekä viranomaisten tehtävänjakoa. Sisäministeriö kiinnittää huomiota siihen, että asetuksen muotoilu on osittain ristiriidassa nykyisen lainsäädännön kanssa eikä täysin vastaa nykyistä käytäntöä.

Vastaanottolain ja kotoutumislain nojalla säädetään edustajien määräämisestä, kelpoisuudesta, tehtävistä, tehtävästä vapauttamisesta, tehtävän lakkaamisesta sekä edustajalle maksettavasta palkkiosta ja kulukorvauksesta. Vastaanottolain 7 §:n 3 momentin mukaan Maahanmuuttovirasto maksaa hakemuksesta ilman huoltajaa olevan lapsen, jolla ei ole oleskelulupaa Suomessa, edustajan palkkion tämän edustajan tehtäviin käyttämän ajan perusteella ja korvauksen edustamisesta aiheutuneista kuluista. Kotoutumislain 39 §:n mukaan kehittämis- ja hallintokeskus maksaa valtion varoista hakemuksesta lapselle määrätyn edustajan palkkion silloin kun edustaja on määrätty kotoutumislain tai vastaanottolain perusteella ja alaikäiselle on myönnetty oleskelulupa.

Maksatuksen vastuutaho ei siten määräydy ainoastaan sen mukaan, minkä lain nojalla edustaja on alun perin määrätty vaan maksajan määräytymisen kannalta merkityksellistä on, onko edustettavalla lapsella oleskelulupa ja onko lapsi vastaanottolain vai kotoutumislain soveltamisen piirissä. Yllä olevan perusteella esitämme, että asetuksen 1 § muutettaisiin siten, että se vastaisi paremmin voimassaolevaa lainsäädäntöä ja nykyistä käytäntöä. Sisäministeriö nostaa lisäksi huomiona esiin, että tilapäistä suojelua saaneiden lasten edustajien palkkion maksatuksen vastuutaho on osittain tulkinnanvarainen vastaanottolain ja kotoutumislain näkökulmasta, koska tilapäistä suojelua saaneet lapset eivät siirry kotoutumislain piiriin heti oleskeluluvan saatuaan toisin kuin kansainvälistä suojelua saavat.

Sisäministeriöllä ei ole lausuttavaa arviointiasetuksesta, yhteiskuntaorientaatioasetuksesta, korvausasetuksesta eikä tietoasetuksesta.

Osastopäällikkö

Minna Hulkkonen

Erityisasiantuntija

Sanna Töykkälä

VN/32076/2023-SM-14

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: